

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ**

Циклова комісія музики і хореографії

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-методичної
навчальної роботи
О.Б.Жильцов
2016 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ОСНОВНИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ
(фортепіано)
III-IV курс**

галузі знань 0202 Мистецтво

спеціальності 5.02020401 Музичне мистецтво

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 2436
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)
«   » 2016 р.

**Київ
2016 рік**

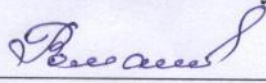
Робоча програма «Основний музичний інструмент» (фортепіано) для студентів галузі знань 0202 Мистецтво, спеціальності 5.02020401 Музичне мистецтво

Розробник: **Куцан Оксана Григорівна**, викладач циклової комісії музики і хореографії Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму схвалено на засіданні циклової комісії музики і хореографії

Протокол від « 29 » серпня 2016 року № 1

Голова циклової комісії музики і хореографії

 (Романова Т.В.)

1. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОСНОВНИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ. ФОРТЕПІАНО»

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
<u>Кількість кредитів</u> 9, 5	<u>Шифр та назва галузі знань:</u> <i>0202 Мистецтво</i>	денна форма навчання Рік підготовки: III Семестр: 5-6	
<u>Загальний обсяг дисципліни (години):</u> <i>342 години</i>	<u>Шифр та назва спеціальності:</u> <i>5.02020401 Музичне мистецтво</i>	Аудиторних занять – 64 год.:	
		1 семестр 34 год.	2 семестр 30 год
		3 них практичні заняття - 60 год.:	
		1 семестр 32 год.	2 семестр 28 год.
<i>III курс – 72 год.</i> <u>Кількість кредитів:</u> 2	<u>Освітньо-кваліфікаційний рівень:</u> <i>"молодший спеціаліст"</i>	підсумковий контроль – 4 год.:	
		1 семестр 2 год.	2 семестр 2 год.
<u>Тижневе навантаження:</u> <i>2 год.</i>		Самостійна робота – 8 год.:	
		1 семестр 2 год.	2 семестр 6 год.
		Види контролю: <i>екзамен у 6-му семестрі</i>	

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
<u>Кількість кредитів</u> 9, 5	<u>Шифр та назва галузі знань:</u> <i>0202 Мистецтво</i>	денна форма навчання Рік підготовки: IV Семестр: 7-8	
<u>Загальний обсяг дисципліни (години):</u> <i>342 години</i>	<u>Шифр та назва спеціальності:</u> <i>5.02020401 Музичне мистецтво</i>	Аудиторних занять – 90 год.:	
		1 семестр 30 год.	2 семестр 60 год
		3 них практичні заняття - 80 год.:	
		1 семестр 26 год.	2 семестр 54 год.
<i>IV курс – 162 год.</i> <u>Кількість кредитів:</u> 4,5	<u>Освітньо-кваліфікаційний рівень:</u> <i>"молодий спеціаліст"</i>	підсумковий контроль – 10 год.:	
		1 семестр 4 год.	2 семестр 6 год.
<u>Тижневе навантаження:</u> <i>1 семестр - 2 год.</i> <i>2 семестр – 4 год.</i>		Самостійна робота – 72 год.:	
		1 семестр 24 год.	2 семестр 48 год.
		Види контролю: <i>екзамен у 8-му семестрі</i> <i>Підсумкова атестація</i>	

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 7. Вдосконалення та закріплення виконавських навичок.

Тема 1. Формування активного творчого інтересу до виконуваних творів.

Тема 2. Опанування виконавських навичок у творах шкільного репертуару та етюдах.

Тема 3. Педагогічно-виконавський задум.

Тема 4. Ознайомлення з різними формами сучасної та джазової музики.

Змістовий модуль 8. Реалізація завдань виразності виконання фортепіанних творів.

Тема 1. Розширення музичного світогляду.

Тема 2. Драматургія сонатної форми.

Тема 3. Опанування різних форм звуковидобування.

Тема 4. Розвиток внутрішнього слуху та образних уявлень.

Змістовий модуль 9. Реалізація завдань інтерпретації музичних творів різних жанрів та стилів.

Тема 1. Удосконалення фортепіанних навичок в процесі вивчення музичних творів з педагогічного репертуару.

Тема 2. Закріплення художньо-виконавських навичок та реалізація педагогічних завдань на прикладі творів з педагогічного репертуару.

Тема 3. Розвиток інтерпретаторських умінь у роботі над поліфонічними творами, творами великої форми.

Тема 4. Робота над стилістичними особливостями поліфонічних творів і творів великої форми.

Змістовий модуль 10. Розвиток виконавської майстерності.

Тема 1. Подолання технічних труднощів у творах індивідуальної програми.

Тема 2. Акумуляція художньо-виконавських умінь та навичок.

Тема 3. Створення художнього образу фортепіанного твору та відтворення його емоційного змісту.

Тема 4. Вирішення завдань цілісного виконання творів державної програми.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план предмету

III курс

№ п/п	Назва модуля і тем	Загальний обсяг	Практичні	Підсумковий контроль	Самостійна робота
	Модуль 7. Удосконалення та закріплення виконавських навичок				
1	Формування активного творчого інтересу до виконуваних творів.		8	-	-
2	Опанування виконавських навичок у творах шкільного репертуару та етюдах.		8	1	-
3	Педагогічно-виконавський задум.		8	-	-
4	Ознайомлення з різними формами сучасної та джазової музики.		8	1	2
	За семестр	36	32	2	2
	Модуль 8. Реалізація завдань виразності виконання фортепіанних творів.				
5	Розширення музичного світогляду.		8	-	2
6	Драматургія сонатної форми.		6	1	2
7	Опанування різних форм звуковидобування		8	-	2
8	Розвиток внутрішнього слуху та образних уявлень.		6	1 Екзамен	-
	За семестр	36	28	2	6
	Всього за рік	72	60	4	8

Тематичний план предмету

IV курс

№ п/п	Назва модуля і тем	Загальний обсяг	Практичні	Підсумковий контроль	Самостійна робота
	Модуль 9. Реалізація завдань інтерпретації музичних творів різних жанрів та стилів.				
1	Удосконалення фортепіанних навичок в процесі вивчення музичних творів з педагогічного репертуару.		8	-	6
2	Закріплення художньо-виконавських навичок та реалізація педагогічних завдань на прикладі творів з педагогічного репертуару.		6	2	6
3	Розвиток інтерпретаторських умінь у роботі над поліфонічними творами, творами великої форми.		8	-	6
4	Робота над стилістичними особливостями поліфонічних творів і творів великої форми.		4	2	6
	За семестр	54	26	4	24
	Модуль 10. Розвиток виконавської майстерності.				
5	Подолання технічних труднощів у творах індивідуальної програми.		16	2	12
6	Акумулявання художньо-виконавських умінь та навичок.		16	2	12
7	Створення художнього образу фортепіанного твору та відтворення його емоційного змісту.		16	2	12
8	Вирішення завдань цілісного виконання творів державної програми.		6	Екз., Держ.екз.	12
	За семестр	108	54	6	48
	Всього за рік	162	80	10	72

Навчально-методична карта дисципліни «Основний музичний інструмент»

Практичні заняття – 60 год. Самостійна робота – 8 год. Підсумковий контроль – 4 год.

Вид контролю – екзамен.

I семестр

II семестр

III курс

Модулі	Змістовий модуль 7				Змістовий модуль 8			
Назва модуля	Удосконалення і закріплення виконавських навичок				Реалізація завдань виразності виконання фортепіанних творів			
К-ть годин	8	8	8	8	8	6	8	6
Теми занять	Формування активного творчого інтересу до виконуваних творів	Опанування виконавських навичок у творах шкільного репертуару та етюдах	Педагогічно-виконавський задум	Ознайомлення з різними формами сучасної та джазової музики	Розширення музичного світогляду	Драматургія сонатної форми	Опанування форм звуковидобування	Розвиток внутрішнього слуху та образних уявлень
Самостійна робота				Робота над твором сучасного автора з педагогічного репертуару (музика для слухання)	Робота над анотацією до твору для слухання з педагогічного репертуару	Аналіз форми сонатного алегро на прикладі твору великої форми з індивідуальної програми	Репетиційна робота над технічними труднощами у творі великої форми з індивідуальної програми	
К-ть годин	-	-	-	2	2	2	2	-
Види поточного контролю	-	Контрольний урок	-	Академконцерт	-	Контрольний урок		Контрольний урок
Підсумковий контроль					Екзамен			

Навчально-методична карта дисципліни «Основний музичний інструмент»

IV курс

Практичні заняття – 80 год. Самостійна робота – 72 год. Підсумковий контроль – 10 год.

Вид контролю – екзамен. Підсумкова атестація.

I семестр

II семестр

Модулі	Змістовий модуль 7				Змістовий модуль 8			
Назва модуля	Реалізація завдань інтерпретації музичних творів різних жанрів та стилів				Розвиток виконавської майстерності			
К-ть годин	8	6	8	4	16	16	16	6
Теми занять	Удосконалення фортепіанних навичок в процесі вивчення музичних творів з пед. репертуару	Закріплення художньо-виконавських навичок та реалізація педагогічних завдань на прикладі творів з пед. репертуару	Розвиток інтерпретаторських умінь у роботі над поліфонічними творами, творами великої форми	Робота над стилістичними особливостями і поліфонічних творів і творів великої форми	Подолання технічних труднощів у творах індивідуальної програми	Акумулявання художньо-виконавських умінь та навичок	Створення художнього образу фортепіанного твору та відтворення його емоційного змісту	Вирішення завдань цілісного виконання творів підсумкової атестації
Самостійна робота	Подолання технічних труднощів у процесі вивчення творів з пед. репертуару	Самостійний добір та ескізне вивчення творів для слухання музики в загальноосвітній школі	Акумулявання навичок самостійного аналізу особливостей інтерпретації поліфонічних творів та творів великої форми	Вивчення стилістичних особливостей поліфонічних творів та творів великої форми	Репетиційна робота над розучуванням текстів поліфонічних творів і творів великої форми з інд. програми	Закріплення вміння якісного звуковидобування, динаміки, штриха, фразування музичних творів	Робота над емоційно-образною сферою виконуваних музичних творів підсумкової атестації	Робота над вибудовуванням виконавського плану у творах програми підсумкової атестації
К-ть годин	6	6	6	6	12	12	12	12
Види поточного контролю	-	Контрольний урок (2 год.)	-	Прослуховування (2 год.)	Контрольний урок (2 год.)	Прослуховування (2 год.)	Прослуховування (2 год.)	
Підсумковий контроль					Екзамен Підсумкова атестація			

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№	ТЕМА	ЗМІСТ ЗАВДАННЯ
III КУРС		
Модуль 7. Удосконалення та закріплення виконавських навичок		
1.	Ознайомлення з різними формами сучасної та джазової музики	Робота над твором сучасного автора з педагогічного репертуару (музика для слухання). (2 год.)
Модуль 8. Реалізація завдань виразності виконання фортепіанних творів.		
2.	Розширення музичного світогляду.	Робота над анотацією до твору для слухання з педагогічного репертуару (2 год.)
3.	Драматургія сонатної форми.	Аналіз форми сонатного алегро на прикладі твору великої форми з індивідуальної програми (2 год.)
4.	Опанування різних форм звуковидобування	Репетиційна робота над технічними труднощами у творі великої форми з індивідуальної програми
IV КУРС		
Модуль 9. Реалізація завдань інтерпретації музичних творів різних жанрів та стилів		
1.	Удосконалення фортепіанних навичок в процесі вивчення музичних творів з педагогічного репертуару	Подолання технічних труднощів у процесі вивчення творів з педагогічного репертуару (6 год.)
2.	Закріплення художньо-виконавських навичок та реалізація педагогічних завдань на прикладі творів з педагогічного репертуару	Самостійний добір та ескізне вивчення творів для слухання музики в загальноосвітній школі. Складання бесіди (6 год.)
3.	Розвиток інтерпретаторських умінь у роботі над поліфонічними творами, творами великої форми	Акумулювання навичок самостійного аналізу особливостей інтерпретації поліфонічних творів та творів великої форми (6 год.)
4.	Робота над стилістичними особливостями поліфонічних творів і творів великої форми	Вивчення стилістичних особливостей поліфонічних творів та творів великої форми (6 год.)
Модуль 10. Розвиток виконавської майстерності		
5.	Подолання технічних труднощів у творах індивідуальної програми	Репетиційна робота над розучуванням текстів поліфонічних творів і творів великої форми з індивідуальної програми (12 год.)
6.	Акумулювання виконавсько-художніх умінь та навичок	Закріплення вміння якісного звуковидобування, динаміки, штриха, фразування музичних творів (12 год.)
7.	Створення художнього образу фортепіанного твору та відтворення його емоційного змісту	Робота над емоційно-образною сферою виконуваних музичних творів державного екзамену (12 год.)
8.	Вирішення завдань цілісного виконання творів програми державної програми	Робота над вибудовуванням виконавського плану у творах програми державного екзамену (12 год.)

7. Форми контролю та критерії оцінювання

Контроль навчальних досягнень студента відбувається у формі поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль здійснює оцінювання роботи студента на практичному занятті та його самостійну роботу. Оцінювання відображає наступні характеристики:

- попереднє оцінювання (діагностика рівнів музично-естетичного та фахового розвитку, з'ясування індивідуальних особливостей та здібностей студента);
- оцінювання систематичності в підготовці до занять;
- оцінювання активності й результативності роботи студента протягом аудиторного заняття;
- оцінювання процесу та результату опанування студентом проблемних завдань;
- оцінка самостійної підготовки студента до заняття;
- ініціативність у навчальній діяльності;
- поточне оцінювання готовності студента до контрольних заходів з урахуванням здатності до самоаналізу, самооцінки та самоконтролю.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ НА ПРАКТИЧНОМУ ЗАНЯТТІ

Оцінка	Визначення
10	Студент демонструє вичерпну самостійну підготовку до заняття, виявляє високий рівень володіння вміннями і навичками гри на фортепіано, здатний оперувати професійними знаннями в області виконавства. В процесі заняття вміє самостійно аналізувати проблему та шукати шляхи її вирішення.
9	Студент демонструє добру самостійну підготовку до заняття, виявляє високий рівень володіння вміннями і навичками гри на фортепіано лише з незначною кількістю зауважень, здатний оперувати професійними знаннями в області виконавства. В процесі роботи на занятті виявляє гнучкість, швидко засвоює нові навички та вміє їх закріпити.
8	Студент демонструє належну підготовку до заняття, виявляє достатній рівень володіння вміннями і навичками гри на фортепіано, але окремі фрагменти музичних творів йому даються важко. В процесі роботи на занятті потребує контролю з боку викладача, проте здатний до належного самоконтролю.

7	Результати самостійної роботи студента містять велику кількість неточностей, які він не може виявити та виправити самостійно. Середній рівень володіння вміннями і навичками гри на фортепіано, проте під час роботи на занятті студент здатний засвоїти нові вміння та навички під наглядом викладача. Середній рівень самоконтролю.
6	Результати самостійної роботи студента містять велику кількість неточностей та помилок, які він не може виявити та виправити самостійно. Низький рівень володіння вміннями і навичками гри на фортепіано. В процесі опанування новими вміннями та навичками студент відчуває труднощі, проте здатний їх засвоїти під наглядом викладача. Низький рівень самоконтролю.
5	Результати самостійної роботи студента містять велику кількість неточностей та помилок, які виявляють недостатній рівень самоконтролю у виконанні домашнього завдання. Низький рівень володіння вміннями і навичками гри на фортепіано. В процесі опанування новими вміннями та навичками студент відчуває суттєві труднощі, здатний лише частково їх засвоїти під наглядом викладача.
1-4	Фрагментарне виконання домашнього завдання. Початковий рівень володіння вміннями і навичками гри на фортепіано, відсутність навичок самоконтролю. В процесі опанування новими вміннями та навичками студент відчуває суттєві труднощі, здатний лише частково їх засвоїти під наглядом викладача.

Підсумковий контроль здійснюється у вигляді виконання сольної програми на контрольному занятті, на академічному концерті, в окремих випадках виступ у загальному концерті або на конкурсі теж може бути зарахований як підсумковий контроль. При підготовці студентів до складання підсумкової атестації контрольні заходи відбуваються у вигляді попередніх прослуховувань програми.

Основним критерієм оцінювання виступу студента є вірне відтворення авторського тексту, художня та емоційна виразність, володіння технічними навичками гри на фортепіано. При цьому слід враховувати присутність виконавської культури студента, рівень його музичного мислення, динаміку його особистих досягнень на шляху просування до виконавської майстерності.

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ
(ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ)**

Оцінка	Визначення
23-25	Довершене художнє виконання фортепіанних творів лише з незначною кількістю помилок, що не мають принципового значення у демонстрації вищого рівня компетентності; стилістично вірне виконання, без порушень авторського тексту.
21-22	Художньо переконлива інтерпретація творів вище середнього рівня досконалості з незначними помилками на високому рівні компетентності; стилістично вірне виконання з незначними порушеннями авторського тексту.
19-20	Програма опанована, виконана з невеликою кількістю змістовних помилок, що забезпечило прояв необхідної компетентності; незначні стилістичні похибки з деякими порушеннями авторського тексту.
17-18	Програма виконана, але зі значною кількістю технічних та змістовних недоліків, що знижують рівень компетентності до середнього. Технічно недосконале, невпевнене виконання всіх творів програми.
15-16	Виступ задовольняє мінімальні вимоги до академічного виконання музичних творів на низькому рівні компетентності. Цілісне виконання всієї програми з допущенням текстових, інтонаційних, темпових та інших недоліків.
1-14	Відсутність цілісного виконання програми; виконання музичних творів зі значними художньо - технічними недоліками, що не задовольняє мінімальних вимог до необхідного рівня компетентності.

**Розрахунок рейтингових балів
за навантаженням**

III курс

№	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за один вид роботи	Кількість завдань	Максимальна кількість балів за всі види роботи
1.	Відвідування практичних занять	0,5	60 год. 30 одиниць	30
2.	Робота на практичних заняттях	10	30	300
3.	Підсумковий контроль	25	4	100
4.	Самостійна робота	5	8 год. 4 одиниці	20
Всього:				450
Коефіцієнт:			7,5	60 балів
Екзамен:				40 балів
Разом:				100 балів

IV курс

№	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за один вид роботи	Кількість виконаних завдань	Максимальна кількість балів за всі види роботи
1.	Відвідування практичних занять	0,5	80	40
2.	Робота на практичних заняттях	10	40(по 2 год.)	400
3.	Підсумковий контроль	25	5(по 2 год.)	125
4.	Самостійна робота	5	4(по 6 год.) 4(по 12 год.)	40
Всього:				605
Коефіцієнт:			10,08	60 балів
Екзамен:				40 балів
Разом:				100 балів

Критерії оцінювання екзамену з основного музичного інструменту

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100	Відмінно - виконання творів програми на високому художньо-виконавському рівні. Широка палітра засобів звуковидобування, темброва виразність звуку, оптимальне володіння технічними навичками. Володіння стильовими особливостями музики різних епох, високий рівень музично-естетичного мислення, художньо-образна довершеність виконання. Достатній рівень психологічної підготовки до сценічного виконання.
B	82-89	Дуже добре - виконання творів програми на високому художньо-виконавському рівні. Добре володіння різноманітними прийомами звуковидобування, технічними навичками. Стійке відчуття метроритму, володіння навичками поліфонічного мислення, цілісністю форми. Досить повне відтворення художньо-образного змісту творів. Проте виконання одного або кількох творів відрізняється стандартним мисленням, відсутністю навичок творчої інтерпретації, скутістю у володінні матеріалом.
C	75-81	Добре - виконання творів програми на достатньому художньо-виконавському рівні. Обмежений арсенал використання засобів звуковидобування, технічних навичок. Володіння навичками поліфонічного мислення, стійке відчуття метро ритму. Проте відсутність переконливого художньо-виконавського змісту у виконанні, одноманітність звуку, неналежне відчуття стилю в одному або в кількох творах програми.
D	69-74	Задовільно - виконання музичних творів на середньому художньо-виконавському рівні. Недостатня технічна підготовка, неточність поліфонічного мислення, нестійке відчуття метроритму, відсутність переконливого художньо-виконавського змісту у творах програми.
E	60-68	Достатньо - невідповідність виконання музичних творів вимогам програми. Слабка технічна підготовка, відсутність поліфонічного мислення, погане володіння цілісністю форми, порушення тексту.
F	1-59	Незадовільно - фрагментарне відтворення тексту, грубе порушення авторського тексту, низький технічний рівень, примітивне художньо-образне мислення.

Очікувані результати навчання

Вивчення дисципліни «Основний музичний інструмент» передбачає досягнення наступних результатів:

- усвідомлення соціальної значущості своєї майбутньої професії, володіння мотивацією до здійснення професійної діяльності;
- усвідомлення провідної мети і завдання педагогічної діяльності в напрямку художньо-естетичного виховання засобами музичного мистецтва, використовуючи вільне володіння грою на музичному інструменті – фортепіано;
- здатність нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності;
- володіння методами навчання і виховання засобами фортепіанного виконавства;
- володіння професійною термінологією;
- розуміння стильових особливостей фортепіанної музики різних епох, художніх напрямів, стилів, жанрів;
- дотримання специфіки добору дидактично доцільного музичного матеріалу з урахуванням загально-естетичного та музичного розвитку дитини;
- розуміння закономірностей музичного сприйняття, психологічних особливостей музичного розвитку дітей різного віку засобами музичного мистецтва;
- змога виразно виконувати музику різних епох, художніх напрямів, стилів, жанрів;
- здатність грамотно, професійно вірно читати текст музичних творів, вміння зрозуміти, розкрити авторський задум та донести його до слухача;
- вміння орієнтуватися в музичному репертуарі школи та дитячого закладу, спираючись на засвоєні художньо-виконавські навички (метроритм, музичну пам'ять, чуття форми, музикальність, образне мислення)
- здатність до творчості;
- здатність аналізувати навчальну літературу, вміння робити висновки та узагальнення на основі опрацювання літературних джерел;
- здатність опрацьовувати додатковий музичний матеріал як для потреб навчального процесу, так і з метою самоосвіти.
- потреба систематичного самоаналізу, вміння самостійно визначати напрямок подальшого самовдосконалення.

Орієнтовний репертуар

Етюди

Беренс Г.	Вибрані етюди тв. 61, 28.
Беркович І.	Етюди (за вибором)
Бертіні А.	28 вибраних етюдів. Тв. 29, 32, № 25 – 28
Гедіке А.	Етюди тв. 59 (за вибором)
Геллер С.	Етюди тв. 45 (за вибором)
Крамер І.	Етюди тв. 60
Лемуан Г.	Вибрані твори тв. 37
Лешгорн П.	Етюди тв. № 27, 29, 92 тв. 136 (за вибором)
Лядов А.	Етюд Фа мажор тв. 37 №1
Майкапар С.	Стаккато - прелюдія тв. 31 № 6, тв. 30 № 7, етюди тв. 31 (за вибором)
Мак - Доуел Е.	Вибрані етюди тв. 70
Черні К.	Етюди тв. 849, тв. 636 (за вибором), тв. 718 № 17, 20, 23 - 25, 28, 29, 32, 34, тв. 299, 740 (за вибором)
Шитте Л.	Вибрані етюди тв. 28, 25

Поліфонія

Бах Й.С.	Французські сюїти до мінор, сі мінор, Мі мажор, Соль мажор; Преамбула До мажор; Маленькі прелюдії та фуги: прелюдія з фугетою мі мінор, прелюдія і фуга №8 ля мінор; Трьохголосні інвенції Ре мажор, ре мінор, Фа мажор, фа мінор, соль мінор; «ДТК» I том Прелюдії та фуги: ре мінор, Сі мажор, мі мінор, Мі мажор, до мінор
Барток Б.	Хроматична інвенція
Борисевич А.	Інвенція та фугета
Гендель Г.	Чакона Фа мажор, Алеманда соль мінор, Прелюдія Соль мажор
Губерман Е.	Фугета Соль мажор
Ейлер Г.	Чакона До мажор тв. 32
Еліас Х.	Маленька сюїта До мажор
Епшай Я.	Прелюдія фа дієз мінор
Кабалевський Д.	Прелюдії та фуги (за вибором) тв. 61 Маленькі органні прелюдії та фуги (за вибором)
Караєв Ф.	Прелюдія До мажор, Інвенція соль мінор
Комальков Ю.	Дві інвенції сі мінор, Соль мажор
Костін О.	Фуга До мажор
Кравченко Б.	Дванадцять фуг
Лядов А.	Канон до мінор тв. 4, Канон Соль мажор тв. 34

Майкапар С.	Прелюдія та фугета мі мінор
Малер В.	Дві маленькі інвенції мі мінор
Маттезон І.	Алеманда ре мінор
Мартіні Д.	Арія до мінор
Молдобасанов К.	7 поліфонічних п'єс
Мясковський М.	У старовинному стилі мі мінор
Павлюченко С.	Фугетта
Полторацький Г.	Веселі інвенції тв. 26, Канон - менует.
Пахульський Г.	Двоголосна фуга до мінор
Самонов А.	Прелюдія та фуга до мінор
Скорульський М.	Фуга ре мінор
Скрябін О.	Канон Фа мажор
Фірсова Е.	Двоголосна інвенція до мінор
Франк С.	Канон Мі мажор
Фрід Г.	Інвенції № 4, 11, 12, 13,14, 16
Фрескобальді Дж.	Куранта і чакона ля мінор
Хачатурян А.	Фуга соль мінор
Чюрльоніс М.	Фугетта сі мінор
Щедрін Р.	Інвенція фа мінор
Щуровський Ю.	Інвенція Ля мажор
Юцевич Е.	Інвенція Фа мажор, фуга мі мінор

Твори великої форми

Альперін Л.	Варіації на українську тему
Барток Б.	Вільні варіації ля мінор
Бах Ф.Е.	Соната до мінор, Престо фа мінор, ля мінор, соната № 1 фа мінор тв. 2, соната № 5 до мінор ч. I тв. 10, Соната № 6 Фа мажор ч. I, соната № 25 Соль мажор ч. I, 9 варіацій Ля мажор, 6 легких варіацій Соль мажор, легка Соната До мажор.
Бетховен Л.	Анданте з варіаціями тв. 3.
Вебер К.	Концерт Ре мажор, Сонати № 2 мі мінор ч. I, №3 Мі мажор, № 6 до мінор ч. I, III, № 20 Ре мажор, № 26 Сі мажор, № 4 Ля мажор
Гайдн Й.	Сонати за вибором
Дюссек А.	Соната - фантазія До мажор ч. I, III, варіації: Мі мажор, Соль мажор
Жилінський О.	Соната №6
Кабалевський Д.	Варіації тв. 40
Компанієць З.	Тема з варіаціями
Клементі М.	Сонати за вибором
	Сонатина ре мінор, Соль мажор,
	Сонатина № 3 Ре мажор, сонатини до мінор
	Ре мажор, Соната Мі бемоль мажор
Кулау Ф.	Сонати за вибором

Лукомський Л.
Моцарт В.А.

Сібеліус Я.
Чимароза Д.
Шуман Р.
Щуровський Ю.

Українська пісня з варіаціями
Сонати за вибором, Варіації фа мінор, Рондо Ре мажор
Рондо Сі бемоль мажор
Сонати за вибором
Соната для юнацтва
Пасторальні варіації соль мінор, варіації Ре мажор

П'єси

Аренський А.
Бабаджанян А.
Баланчівадзе А.
Барток Б.
Бертолотто Т.
Бородін О.
Верстовський А.
Гаврилін М.
Глазунов О.
Глієр Р.
Глінка М.
Гольденвейзер О.
Грабовський Л.
Гріг Е.

Гречанінов О.
Дебюссі К.
Денісов Е.
Дворжак О.
Кабалевський Д.

Колеса М.
Колодуб Ж.

Колодуб Л.
Косенко В.
Купревич В.
Мендельсон Ф.

Мясковський М.
Орфеев С.
Прокоф'єв С.

Рамо Ж.
Ребіков В.
Ревуцький Л.
Сасько Г.

Романс. Експромт. Елегія
Прелюдія
Ноктюрн фа дієз мінор
Состенуто. Словацький танець
П'єса ля мінор
Серенада з маленької сюїти. Ноктюрн
Два вальса до мінор, До мажор
Полька. Вальс. Прелюдія. Токата. Три танці
Пастораль Ре мажор. Вальс Ре мажор
Прелюдія до мінор. Мелодія. Мазурки
Маленька балада
Казка
В сутінках
Поетичні картинки № 1, 3, 6. Ліричні п'єси (за вибором). Навесні. Весільна хода
Прелюдія сі бемоль мінор
Маленьке негрєня
Багатель До мажор
Гумореска
Прелюдія ля мінор. Драматичний фрагмент.
Новелла. 24 прелюдії (за вибором)
Прелюдія ля мінор. Український наспів
Веселе негрєнятко
Токатина ре мінор. Ароматна вода
Елегійна серенада
Мазурка
Маленький вальс. Прелюдія ре мінор
Пісня без слів тв. 63 Соль мажор, Фа мажор тв.85,
Соль мажор тв. 102. Дитячі п'єси (за вибором)
У старовинному стилі
Українська народна пісня
Гавот фа дієз мінор. Вальс. Казка.
Тарантела Ля мажор. Легенда Фа мажор
Тамбурін
Вальс «Ялинка»
Пісня
Перший пролісок. Метелики над квітами

Сільвестров В.	Цикл «Дитяча музика» (за вибором). Прелюдія Ля мажор
Скорульський М. Слонімський С.	Прялка Дюймовочка. Вальс – каприз Колискова
Сокальський Й. Спендіаров О. Фільд Д. Франк С. Чайковський П.	Веселка з «Дитячого зошита» Елегія. Прелюдія. Маленька поема Ноктюрн Сі бемоль мажор, ре мінор Повільний танець фа мінор Пори року (за вибором), Пісня без слів

Твори для слухання (педагогічний репертуар)

Беркович І. Бетховен Л. Галинін Г. Гріг Е. Дебюссі К. Жербін М. Кабалевський Д.	Українська пісня Екосез До мажор. Весела і сумна Ведмідь Пташка. Танець ельфів Маленький пастух Марш. Зозуля Клоуни. Повільний вальс. Злюка. Їжачок. Весела подорож. Труба і барабан
Колодуб Л. Колодуб Ж. Косенко В. Лисенко М. Любарський М. Лядов О. Майкапар С.	Струмок у лісі. Карусель Український наспів. Прелюдія. Веселе негрятко Альбом «24 дитячих п'єси'для ф-но» (за вибором) Уривки з дитячої опери «Коза Дереза» Гра зі скакалкою Музична табакерка. Баба-яга Музична скринька. Роздуми. Восени Луна в горах. Хмари пливуть. Сирітка. У садочку. Полька
Моцарт В. А. Рахманінов С. Разорьонов С. Ребіков В. Ревуцький Л. Самонов О. Сасько Г.	Весняна. Менует. Вальс Італійська полька Два півні Ведмідь Колискова Ранок Перший пролісок. Метелики над квітами Дощик. Цикл «Мозаїка» (за вибором)
Свиридов Г. Сільванський М. Слонімський С. Слонов Ю. Степовий Я. Стеценко К.	Сумна пісня. Гумореска Бабки. Лісові тіні Полька. Ковалі Коник. Жабенята. Заїнька Колискова. Гопак Вечірня пісня, фрагмент із опери «Лисичка, котик і півник»
Парлов Є. Подвала В. Прокоф'єв С.	Марш Полька «Стукалка». Зайчик Дві подружки. Ходить місяць над лугами. Базика

Основна література

1. Гаркуша Л.І., Економова О.С. Формування професійних навичок і вмінь студентів на заняттях з основного музичного інструмента (фортепіано) : навчально-методичний посібник / Л.І.Гаркуша, О.С.Економова. – К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2013. – 100 с.
2. Болгарський А.Г. Педагогічна практика у загальноосвітніх навчальних закладах з предмету «Музика»: Навч.-метод. посібник / А.Г. Болгарський, Т.О. Бодрова. – К.: НПУ ім. М.Драгоманова, 2008. – 130с.
3. Горда М.С. Формування творчої особистості вчителя / М.С. Горда. – Чернівці: Рута, 2000. – 56с.
4. Дряпіка В.І. Теорія і практика формування ціннісних орієнтацій педагога-музиканта: Навч. посібник / В.І. Дряпіка. – Кіровоград, Ужгород: Ліра, 2000. – 228с.
5. Жигінас Т. В. Методичні засади підготовки майбутніх вчителів музики до концертно-освітньої діяльності серед дітей та юнацтва: дис. канд. пед. наук: 13.00.02 / Тетяна Володимирівна Жигінас. – К, 2007. – 220с.
6. Лісовий В.А., Мельничук Я.М., Бойчук І.І. Основний музичний інструмент (фортепіано): Навчально-методичний посібник /В.А.Лісовий, Я.М.Мельничук, І.І.Бойчук. - Чернівці: Рута, 2007. – 69 с.
7. Олексюк О.М. Музична педагогіка: Навчальний посібник / О.М.Олексюк. – К.: Київ. ун-т ім. Б.Грінченка, 2013. – 188 с.
8. Падалка Г.М. Педагогіка мистецтва: Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін / Г.М. Падалка. – К.: Освіта України, 2008. - 274с.
9. Ростовський О.Я. Дидактичні основи професійної підготовки вчителя музики в педуніверситеті / О.Я.Ростовський. - Кривий Ріг, 2006.
10. Рудницька О. П. Педагогіка загальна та мистецька: Навч. посібник / О.П.Рудницька - Тернопіль, 2005. - 157с.

Додаткова література

1. Брылин Б.А. Музыкально-творческое развитие учащихся в условиях досуга / Б.А. Брылин. – К.: КНУКиИ, 2002. – 204с.
2. Гинзбург Л. О работе над музыкальным произведением / Л.О.Гинзбург –М., 1953. - 141с.
3. Гузій Н.В. Сутність і зміст педагогічної творчості та майстерності. Методичні рекомендації / Н.В. Гузій. – К.: НПУ, 2007. – 24с.
4. Кабалевський Д. Б. Як розповідати дітям про музику? /Д.Б.Кабалевський - К., 1981.- 209с.
5. Нейгауз Г. Об искусстве фортепианной игры / Г.Г.Нейгауз. - М., 1982. – 346 с.
6. Падалка Г. М. Педагогіка мистецтва. Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін / Г.М.Падалка. – К.: Освіта України, 2008. – 274 с.
7. Питання фортепіанної педагогіки та виконавства. - К., 1981.- 47с.
8. Черкасов В.Ф. Музично-педагогічна освіта України на межі двох тисячоліть (1991–2010 рр.): Навч. посібник / В.Ф.Черкасов. – Кіровоград: ТОВ «Імекс-ЛТД», 2011. – 380 с.